

VÁRMEGYEI KÖZÉLET

(SZOLNOK-DOBOKA)

SZOLNOK-DOBOKA VÁRMEGYEI POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

:: Megjelenik minden csütörtökön. ::
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rákóczi-ház.
:: Kéziratokat nem adunk vissza. ::

Felelős szerkesztő:
Dr. BENE FERENC
ügyvéd.

— Előfizetési ára —
Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

Birtokreform.

A nagy politikai átalakulás nyomában járó gazdasági reformok közül a legsürgősebb a birtokreform és úgy látszik, mintha a 48-iki eseményekkel kapcsolatos birtokmozgalmak megismétlődni készülének. Akkor a földesuri tartozásoknak megszüntetéséről: a földtehermentesítésről volt szó, most pedig arról, hogy a politikai átalakulással járó szociális átalakulás érdekében a frontról hazatérő katonák földbirtokhoz jussanak. A kisbirtokok elősegítése, mint ma nevezik: a földfelosztás régi problémája volt minden birtokpolitikának, a különbség csak az, hogy most a viszonyok gyors cselekvést tesznek szükségessé, ha azt akarjuk, hogy a nagy átalakulással járó gazdasági reformok minden erősebb megvártatás nélkül mehessenek végbe.

Mindenesetre hibája a mostani birtokreformnak, hogy sürgős megvalósítást igényel és nem enged elegendő időt az összes érdekek kellő megfontolására. Pedig a sietség rossz tanácsadó és mindegyik félre nézve kellemtelen hibák állhatnak elő belőle. Az a része a reformnak kétségtelen, hogy az állam nem akarja a föld tulajdonosainak megkárosítását, amint már az 1448. évi IX. t.-c. is a földesurak kártalanítását a nemzeti közbecsület védelme alá helyezte. A birtokreform részletes keresztülvitele sem ütközik nehézségekbe, mert az eddigi telepítésekben és parcellázásokban elegendő tapasztalatokkal rendelkezünk. És a másik alapvető kérdés is nagyobb részében eldöntöttnek vehető az ugyanis, hogy a felosztott földet az új birtokosok tulajdonába akarjuk átengedni.

Ezek a főelvek elsősorban kétségtelenné teszik, hogy egyfelől igen jelentős birtokpolitikai reformokról van szó, amelyek a mezőgazdasági termelésre, de a részesedési és politikai viszonyokra is nagy hatással lesznek, másfelől igen nagy állampénzügyi tranzakciókról is, amelyek szintén az egész lakosság érdekeinek figyelembevételével oldandók meg. Ezek mellett még figyelembe veendő a reform terjedelme, mert meg kell állapítani, minő méretekben foglaljon helyet a kisbirtok szaporítása, azután pedig, hogy az e célra szükséges ingatlanokat

minő módon biztosítsa az állam. Jelentős segítség, hogy a nagybirtok és a kötött forgalmi birtokok tulajdonosainak egy része önként is hajlandó a kormány terveit támogatni és a birtokreform céljaira ingatlanait az állam rendelkezésére bocsátani. Ez az önkéntes támogatás azonban nem jelenthet mást, mint a kisbirtokok alakításának elősegítését és további kérdés, hogy a reform ezen az alapon valószínűleg csak gyöngye és elégtelen eredményre vezethet és az államnak a kisajátítás jogát kell a maga részére biztosítania.

A kisajátítási jog pedig a mai viszonyok között igen nagy hatalmat jelenthet, amelynek a törvényhozás több irányban kénytelen lesz korlátokat szabni.

Hogy egyébről ne szóljunk, itt vannak azok az országos érdekek, amelyek a mezőgazdasági termeléshez fűződnek, továbbá a mezőgazdasággal összefüggő iparágak érdekei, amelyeket az ország jövője érdekében nem szabad kockára tenni. Jelentős része azután ennek a birtokreformnak az állam pénzügyi része is, amely azonban a megvalósítás tekintetében nem ad annyi nehézségre okot, mint maga a birtokreform, de mint pénzügyi tranzakció igen előnyös megoldáshoz vezethet.

A reformnak mindkét irányban való lebonyolítása azonban az e célra szolgáló szervezetnek erős igénybevétele teszi szükségessé. Az állam több, a saját befolyása alatt álló pénzügyi intézmény útján már kész szervezettel rendelkezik erre a célra és ezeknek a nagy intézeteknek feladata lesz, hogy a lebonyolítás érdekében magukat más pénzügyi intézeteknek bevonásával kiegészítsék.

A nagy reformnak főkérdései azonban előzőleg kellően megfontolandók lesznek mert ezeken a nagy kérdéseken, amelyeket érintettünk, fordul meg a reform sikerét. Az elvi kérdések megoldása után a keresztülvitel nem fog különösebb nehézségekbe ütközni, mert erre úgy a szervezet rendelkezésre áll, továbbá a hiteléletnek ezek a szervei a gyors keresztülvitel érdekében kellő jártassággal is rendelkeznek.

A hét.

Az elmúlt hét első napjaiban, november 21, 22-ig mindkét Nemzeti Tanács szorgosan igyekezett a közrend helyreállítására szükséges intézkedések foganatosítására. A Román Nemzeti Tanács több ízben román nemzetőrséget, őrszolgákat és osztagokat küldött ki azokba a községekbe, ahol tulnyomóan román lakosság tartózkodik, hogy a beérkezett panaszokat vizsgálják meg és a rendet állítsák helyre. Ebben a tekintetben elismerés illeti a vezetőséget s hogyha nem is sikerül minden egyes esetben a jogrendnek egészen megfelelő állapotokat teremteni, az annak tudható be, hogy az egyes községekben a létesült polgárőrségek, amelyek jórésztben felfegyverezve vannak, nem mindenekben deferálnak a központból kiküldött nemzetőrségeknek és így a fegyverhasználat elkerülése céljából sokszor egyes tulkapásokat itt-ott kénytelenek a kiküldött osztagok elnézni. Mindazonáltal a két Nemzeti Tanács különösen figyelemmel kezeli a közéletmezés kérdését és most már vármegye szerte intézkedéseket létesített aziránt, hogy a készletek számbavétesse és lehetőleg egyenlően osztassanak el.

Ezek után az idegen katonák megszállásának kérdése foglalkoztatja és izgatja a kedélyeket s főképen az aggasztja a lakosságot, hogy a vasuti és esetleges táviró forgalom hosszabb időre elvághatja ezt a vidéket is az ország többi részétől. A lakosság egyébként nemzetiségre való tekintet nélkül nyugodtan marad s amint az eddigi hírek igazolják, főlegesen is minden ijedezés a regularis csapatok megjelenése esetére, mindenesetre azonban a közrend és a közéletmezés kérdése minden körülmények között addig is fentartandó és a város a pontosan rendszeresített és kifogástalanul működő fizetett polgárőrség mellett, a napokban véglegesen rendezni fogja az ingyenes polgárőrség szervezését, amelyben az egész város férfi lakossága részt vesz.

A polgárőrséggel kapcsolatosan részben komikus, részben bosszantó eset a szamosújvári. Szamosújváron a hatóságok kezéből kisiklott a vezetés, e mellett viszont bizonyos féktelenség keletkezett a Nemzeti Tanáccsal szemben, amely még a 30 koronás napidíjak idején egy nagyobb terjedelmű polgárőrséget szervezett s azokat hat hónapra feleskette.

A november közepén megjelent kormányrendelet alapján viszont, amikor a 30 koronák fizetése beszünttetett, a polgárőrség nyugtalanodóbb tagjai lázadást játszottak

Szamosujváron és jó oroszországi emlékeknek megfelelően még a postát is megfenyegették és követelők továbbra is a díjakért, amelyek egy hosszabb időre leendő megfizetésére azután a várossal egyezséget kötöttek. A nagy összegekhez egyes vagyonosabb lakosokat is hozzájárulni kényszerítettek, amiből olyan izgalom keletkezett, hogy a város vezetősége az alispán és a dési katonai parancsnokságokhoz s a Nemzeti Tanácshoz fordult, amire a két Nemzeti Tanács intézkedéséhez képest a román és magyar nemzetőrség osztagokat küldött Szamosujvárra, akkor azonban kiderült, hogy arra szükség nem volt. A lapokban különböző rémhírek jelentek meg és a két különböző párthoz tartozó egyének a legkisebb részletekben is a legellentétebb dolgokat mondják be és jelentik az érdeklődőknek. Ez a lehetetlen állapot mindenesetre a vezetőség gyengeségének tudható be. Ettől, a különben egyáltalában nem veszedelmes jelenségtől eltekintve, komolyabb rendzavarást jelentő körülmények a hét folyamán elő nem fordultak.

Jelentősebb eseménye volt a hétnek a november 24-én vasárnap délután 3 órakor, a vármegyeház nagytermében óriási érdeklődés mellett megtartott Szociáldemokrata Párt propaganda ülése. A hatalmas nagy gyűlés-termet a legteljesebb zsúfolásig megtöltötte a polgárság s munkásság nemzeti-ségre való tekintet nélkül, akik között ott láttuk az egész város szellemi munkásait, ügyvédek, orvosokat, tanárokat, a város vezetőségét és a tisztviselői kart majdnem teljes számban. Megjelent ezenkívül a désaknai Szociáldemokrata Párt munkás küldöttsége 300 taggal *Rónai Arros Lajos* vezetésével. A gyűlést *Urbán Péter* elnök nyitotta meg és *Szilágyi Gyula* alelnök bevezető szavai után, *Müller Gyula* a kolozsvári Szociáldemokrata Párt kiküldöttje tartotta meg másfél óráig tartó szónoklatát. Vázolta a magyarországi Szociáldemokrata Párt történetét, a mostani forradalomban való szereplését és lendületes szavakban hívta fel a testvéries csatlakozásra nemzeti, felekezeti és nemre való tekintet nélkül az összes megjelenteket, akik egyhangú lelkesedéssel csatlakoztak a propagáló határozati javaslatához. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után *Vásárhelyi János* ref. lelkész jelentette be a radikális polgári párt nevében támogatását minden mozgalomban. Lendületes, meleg és szívből jövő szavait untalan megszakította a tetszés zaja. *Székely Lajos* a nyomdai munkások nevében a szociáldemokrata sajtó támogatását és a női munkások érdekeinek védelmét ajánlotta igen sikerült beszédben, végül *Rónai Arros Lajos* jelentette be csatlakozását a désaknai párt nevében. Ezzel a gyűlés véget ért.

A vasárnapi nagygyűlés egyik érdekes jelensége, hogy az izgalmas forradalmi napok óta ez volt az első eset, ahol több ezer ember minden szenvedély nélkül a legnagyobb nyugalommal és komolysággal vett részt a tanácskozásban és széledt el minden rendőri, vagy karhatalmi intézkedés és közbelépés nélkül.

November 25-én hétfőn érkezett a hír arról, hogy a '32. honvéd gyalogezred, Dész háziezrede utban van hazafelé, vasárnap átlépte Szentgotthárdnál az ország határát és valószínűleg kedden Désre érkezik.

Kedden november 26-án délután a város közönségének egy nagy része kivonult a

pályaudvarra, ahova a háziezred katonáit hozó vonat délután 4 és 5 óra között érkezett meg. Az ország határától fokozatosan hazaküldött katonákon kívül 240 ember érkezett *Salender* ezredes, ezred parancsnok és 45 tiszt vezetése alatt. Az ezred hiánytalanul és zárt tömegekben vonult vissza a Piave vonalától s november 4-én még a Tagliamentónál véres utóvéd harcot vívott, innentől kezdve Ausztria nagy részén át gyalog vonult hazafelé. Az ország határától a különböző vidékekre tartozó ezredlegénységéből, akik hazamenni szándékoztak, elbocsájtattak, mégis ennek dacára mintegy 200 főnyi legénység érkezett meg Désre, az állomásra. A berobogó vonatot a közönség éljenzése fogadta, majd a tisztikart és a legénységet először *Ilosvay Jenő* polgármester, azután dr. *Bene Ferenc* a vármegyei Nemzeti Párt elnöke s dr. *Mezei János* a vármegyei Román Nemzeti Párt nevében, román nyelven üdvözölte, amelyre *Salender* ezredes köszönő szavakkal válaszolt. Az ezred azután innen a városba elszállásolási helyére vonult. Ez esemény után nevezetes momentum még az, hogy most már a demarkációs vonalon belül elhelyezett katonai parancsnokságok, kiegészítő parancsnokságok és katonai póttettek egymásután helyeztetnek át az ország különböző részére és így elsősorban a mi vármegyénk területére is.

Eleddig a brassói 138-as tábori tüzérezreden kívül idehelyeztettek a 2. és 62-es közös ezredet pótteste, a 38-as nehéz tüzérezred, azután a beszercei, brassói, csikszerepai kiegészítő parancsnokságok.

E közben egyre bizonyosabb híre érkezik naponta annak, hogy az ország keleti szorosai felől a román hadsereg csapatai előrenyomulnak. Ez a helyzet a bizonytalanságot egyre növeli.

HIREK

— **Halálozás.** *Ajtay Gyula*, volt kodori nagybirtokos, e hó 20-án, rövid szenvedés után, váratlanul meghalt. Temetése 24-én volt, Kolozsváron. Halálát özvegyén és négy gyermekén kívül nagy és kiterjedő rokonság gyászolja.

— **Székely nemzetgyűlés.** Megalakult a napokban Marosvásárhelyen a székely Népszövetség, amely sürgős csatlakozásra hívja fel Erdély valamennyi székelyét. A szövetség folyó hó 28-án Marosvásárhelyen székelymagyar nemzetgyűlést tartott, melyhez a székely megyékből, sőt városunkból is nagyszámmal csatlakoztak.

— **Helyreigazítás.** *Lőrincz János* bálványosváraijai református lelkésztől vesszük a hírt és örömmel adunk helyet annak a helyreigazításnak, melyszerint *Bálványosváraija* községben a jegyzőnek semmi bántódása nem történt és az a hirdásunk, hogy onnan menekülni kellett, téves. A lelkész értesítése szerint a magyar község lakossága a társadalmi rend megváltozása és a forradalom ideje alatt ezideig a legnagyobb mértékben józan gondolkodásu magatartást tanúsított és semmi rendzavarást el nem követett. A lakosság mintaszerűen viselkedik, a forradalom első napjától kezdve teljesít éjjeli-őr szolgálatot, nehogy idegen helyről benyomuló rendetlenkedők a vagyoni és életbiztonságot veszélyeztessék.

— **Városi közgyűlések.** A város képviselőtestülete november hó 23-án délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tartott, amelyben a közgyűlés elsősorban tudomásulvette az alkotmányos élet átalakulását, továbbá a polgármester részletes előterjesztése után elfogadta a polgárőrség szervezéséről szóló szabályrendeletet és kimondta, hogy a polgárőrségnek egy bizonyos számát fizetés mel-

lett tartja fen, emellett pedig megszervezi a díjtalan polgárőrséget. A közgyűlés ezt a nagyobb anyagi áldozatot kívánó határozatot egyhangulag és ellenzés nélkül tette magáévá. Azután a városi szeszfőzde és a hid- s helypénzvámok bérleteire vonatkozó rendelkezését intézte el a közgyűlés, amellyel ki is merítette tárgysorozatát. — November 29-én, pénteken délután is tartott egy rendkívüli közgyűlést a képviselőtestület, amelyen a kormányrendeletek alapján a tisztviselők díjazásának három hónapra való előlegezését, továbbá a hadból visszatérő asztalos-iparosok kéréséhez képest, annak szövetkezeti alakulásának támogatását határozta el a város közönsége.

— **Négy koronával olcsóbb a hús.** A város közéletmezési bizottsága már a hó egész folyamán küzködött a mészárosok makacsságával s így dacára az élő marhaárak esésére, semmi körülmények között nem voltak hajlandók a húsárakat leszállítani. Most végre a város közönsége megvásárolta egyik szomszéd birtokos marha-állományát és a megejtett próbavágások eredményében nov. hó 30-tól kezdve a marhahús árát tíz kor-ra szállította le, az eddigi tizennégy koronáról. A marha-állomány legalább két heti hús-szükségletet fedez. Így egészen kétségtelenül remélhető, hogy az addig folyton eső marhaárak mellett többé a helyi képtelen húsárak a mészárosok részéről tarthatók nem lesznek. A legnagyobb rosszalás kifejezése mellett kell hangsúlyoznunk azt a körülményt, hogy a mészárosok, akik a háboru folyama alatt dúsan jövedelmező tüzleteket kötöttek, a hatósági rendelkezések dacára sem voltak hajlandók az árakat leszállítani, mindaddig, míg a város anyagi áldozatok meghozatalával nem vállalkozott erre.

— **A közéletmezési bizottság kibővítése.** A kormány rendelkezéséhez képest a város képviselőtestülete által kiküldött közéletmezési bizottságba az új alakuláshoz képest a különböző társadalmi osztályok képviselőinek behívását is elrendelte. Ehhez képest a polgármester a munkások és hadból visszatért katonák képviselőiben két-két tagot hívott meg a tanácsba, akik e hó végétől kezdve állandóan részt is vesznek a közéletmezési üléseken.

— **Kamarai közgyűlés.** A kolozsvári Kereskedelmi- és Iparkamara november hó 27-én d. u. 3 órakor Hevesi József osztályelnök elnöklése alatt közgyűlést tartott. A közgyűlés több apró tárgysorozati pont közt egyhangulag kimondta, hogy a háborus éveket a kamarai tisztviselők nyugdíjbeszámításánál kétszeresen fogja számítani, továbbá a titkár részére évi 2000 korona személypótlékot szavazott meg. Teljes egészében méltányolta a közgyűlés a leszerelés folytán hazakerült iparosok és kereskedők felsegélyezése érdekében bevezetett akciót és lelkesedéssel vette tudomásul az elnökségnek azt az intézkedését, hogy a kormánytól pillanatnyi segély címen a kereskedők és iparosok részére 200.000 korona kiutalványozását kérte. Tárgyalta a közgyűlés a háboru folytán üzemeiket, illetőleg üzletüket beszűntetni kényszerült kisiparosok és kiskereskedők támogatására irányuló hitelakció megszervezésére vonatkozó ministeri leiratot és az egész kamara területére vonatkozólag megalakította a kölcsönt megszavazó helyi bizottságokat. A kamara közgyűlése előtt adta át elnök két kolozsvári hosszasan szolgáló ipari munkás legfelsőbb kitüntetését és a részükre kiutalt pénzadományt. A háboru folyama alatt katonai szolgálatot teljesített és leszerelt önálló iparosok felsegítése érdekében a közgyűlés a legmesszebbmenő támogatást helyezte kilátásba, hogy az iparosok minél előbb keresőképesség állapotba jussanak.

— **Fatalpu-cipők.** A Kereskedelmi- és Iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a Minister egy újabb rendeletével a fatalpu-cipők forgalmát szabályozó régi rendeletet hatályon kívül helyezte. Fatalpu-cipők ezután bárki által árusíthatók és bárki által megvásárolhatók. Megvásárlásukhoz és eladásukhoz semmiféle hatósági igazolvány, vagy utalvány nem szükséges.

— **Tüzifa szükséglet.** A város lakosságának tüzifa szükséglete oly sürgető és olyan nagymértékű, hogy azt rövidesen és megközelítően is leírni aligha lehetséges. A beszállítások ideje a késői kukoricatérés miatt október és november havára maradt, azonban az október végén beállott forradalom, a november első napjaiban beállott abnormis téli idő pedig elsősorban a szállításra való hajlandóságot, másodsorban a szállítás lehetőségét szüntette meg úgy, hogy a városi lakosság legnagyobb része és a közhivatalok is teljesen fűtőanyag nélkül maradtak. Ennek folytán a vármegye magyar és román Nemzeti Tanácsok megtartott ülésein sürgős intézkedések történtek arra, hogy a környék fuvaros közönsége és a város fuvarosai felhívassanak arra, hogy a fuvarozását megkezdjék, a legnagyobb igyekezet is azonban nagyon kevés eredménnyel járt, mert a fuvarosok a legnagyobb igyekezetek mellett is csak mérsékelt mennyiségben fogtak neki a szállításnak. Ujabb értelem lépések történtek ennek az ügynek keresztülvitelére, egyben a megérkező katonák igavonó állatai is felfognak használni arra, hogy a fuvarozást fogantatosítsák. Remélhető, hogyha az idő is kedvezőbbre fordul, ez a kérdés is rövidesen megoldást nyer.

— **Cukrárszok és cukorkakészítők figyelmébe.** A Cukorközpont közölte az iparkamarával, hogy a beállott új helyzet következtében ipari célokra cukorkiutalást egyelőre eszközölni nem fog, miután a kormány a meglévő készleteket elsősorban a közfogyasztás szükségleteinek kielégítésére tartotta fen. Amennyiben azonban az ország cukorgyárai a gyártást ismét megkezdik és a Cukorközpont megfelelő mennyiség felett rendelkezni fog, az érdekeltektől szükségletének fedezéséről gondoskodni fog.

— **Denaturált szesz kiutalása.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara közli a kamara területén lakó iparosokkal, hogy 1918 november hó 26-ától kezdődőleg megfelelő mennyiségű denaturált szesz áll rendelkezésükre. A denaturált szeszt a kamara utalja ki, mely utalvány ellenében a szesz Hirsch Ödön kolozsvári szeszgyárában átvehető. 100 literig litere 5 K 60 fillér, 100 literen felül pedig litere 5 K 30 fillér. A 100 literen felüli mennyiségért jelentkezők hordót, vagy ballont hozzanak magukkal. A hatóságok, vagy ipartestületek útján szükségletüket kamaránkhoz bejelentőket pedig figyelmeztetjük, hogy az utalványért és az áruért megbizottjuk útján személyesen jelentkezzenek Kolozsvárt a kamara irodájában.

— **Horgonylemez kicsinybeni eladása.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a Keresk. Minister Ur hozzájárult ahhoz, hogy a kicsinybeni eladás céljára a váci Horgonyhengermónél zár alól földoldott horgonylemez-mennyiségeket a horgony Szindikátus körébe tartozó nagykereskedők hozzassák forgalomba. Ennélfogva azon detail kereskedők, akik horgonylemez-kereskedéssel a háboru előtt is foglalkoztak és azt igazolni tudják, ily irányu kérelmeiket közvetlenül a keresk. Ministerhez nyújtsák be, ahol a budapesti keresk. és iparkamara kebeléből alakult bizottság véleménye alapján a meghatározott mennyiséget a horgony Szindikátus nagykereskedőtől közvetlenül kapják kézhez. Az így kapott horgonylemez az illető kereskedő csakis utalvány alapján szolgáltathatja ki, amely utalványt az ipartestület, vagy ennek hiányában pedig a községi elöljáróság állítja ki. Az utalvány csakis iparigazolvánnyal rendelkező bádogos, szerelő stb. iparosnak adható, egy iparos részére egy hónapban legfeljebb 30 kgr. mennyiség. Az utalványok alapján eladott horgonylemezekről az illető kereskedő köteles havonta az illetékes kereskedelmi- és iparkamarának jegyzékkel beküldeni, az áru-ról pedig a vásárló iparosnak számlát adni, az iparos pedig az utalványon igazolni köteles, hogy a kapott lemezekért milyen árat fizetett. A horgonylemez-árakat az Országos Árvizsgáló Bizottság legközelebb megállapítja.

— „Unió“ gőzmosó, ruhafestő és vegytisztító gyár dési gyűjtőhelye Kálmán-tér 1. sz. alatt van.

— **Takarékbetéteket** a Dési Hitelbank legelőnyösebb feltételek mellett fogad el Visszafizetéseket rendszerint felmondás nélkül teljesít.

— **Óra- és ékszer javítások, alakítások** legprecízebben eszközölni *Beér J. Jenő ékszerész üzletében Désen.* Törött aranyat a legmagasabb árban meg vesz. Karikagyűrűk rendelés szerint készülnek. Szolid kiszolgálását számtalan elismerő levél bizonyítja.

— **Élővirágcsokrok** menegzőkre és minden alkalomra, koszorúk, asztal- és szobadíszítő füzérek, valamint élővirág kötetlenül is, az év minden szakában a legválasztékosabb izléssel és legpontosabb kiállítással legjutányosabban készülnek br. Pöllnitz Dezsőné virágkertetében. Dész, Veér-utca 3i Vidéki megrendelések pontosan eszközölni. Telefon sz. 115.

Kiadja a Vármegyei Közélet szerkesztősége.

Hirdetések.

Hirdetmény.

A besztercei határrendőrkapitányságnál nagyobb számban felvétetnek szabályszerű illetmények és 20 korona napidij mellett azonnali belépésre próbaidős határrendőr altisztek.

Bővebb felvilágosítással az itteni városi rendőrkapitánysághoz kiküldött Neisz József határrendőrségi tisztviselő szolgál.

Besztercze, 1918 november 22.

Madarász,

határrendőr tanácsos
a kapitányság vezetője.

Hirdetmény.

Feketefalu községben (Szatmár vm.) komonkai Korponay Kornél gyümölcs-gazdaságában 50 rokkant katonára számra egy égvéves gyümölcs- és kertgazdasági rokkant-tanfolyamot létesített az Országos Hadigondozó Hivatal. Az intézet címe: „Az Országos Hadigondozó Hivatal Feketefalu-i Kertgazdasági Rökkant-tanfolyama.

A tanfolyam 1919. évi február hó 1-én kezdődik és a következő év február hó 1-ig fog tartani.

A tanfolyamot elvégzett rokkant katonák szakszerű kiképzést nyernek mindenféle kertmunkában, gyümölcs- és zöldségtermelésben, szőlőkezelésben, a téli hónapok alatt pedig egyszerű gazdasági kézi-eszközök készítésében, esetleg kosárfonásban, stb.

Pályázni szándékozó hadirokkantak forduljanak a Szolnok-Doboka vármegyei hadigondozó népirodához (Dész, Calvin-tér 4. sz.)

Hirdetmény.

A Magyar Államvasutak Igazgatósága főleg számviteli irodai munkák elvégzése céljából hajlandó volna részben Budapesten, részben pedig a szegedi lezároló hivatalnál mintegy 200 olyan hadirokkantot alkalmazni, akik a számvetési alpműveletekben jártasak, írni és olvasni tudnak, műveltségük pedig körülbelül oly mérvű, hogy az a négy középiskola elvégzésének megfelel.

A négy középiskola elvégzésének okmány-szerű igazolása, amennyiben a fenti előfeltételek fennforognak, nem kívántatik meg.

Az alkalmazás egyelőre próbaidőre szólana 3—4 K napidij mellett, néhány havi próbaidő eltelte után azonban azok a hadirokkantak, akik rátermettségüket beigazolják, a segéd-tiszti státusba felvétetnének, itt részükre nyugdíjképeség biztosíthatnék és évi illetményük maximálisan 3—4000 K-ig emelkedhetnék.

Pályázni szándékozó hadirokkantak forduljanak a Szolnok-Doboka vármegyei hadigondozó népirodához (Dész, Calvin-tér 4. sz.)

KERESKEDELMI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG DÉSEN.

Legelőnyösebb feltételek mellett ad kölcsönöket bekebelezésre, értékpapírokra, váltóra.

Betéteket elfogad könyvecskékre és folyószámlákra a legelőnyösebb feltételekkel és azokat, amint a közönség a báboru alatt is tapasztalhatta, tekintet nélkül a moratoriumra folyósítja, úgy, hogy a betevők pénzük felett ép úgy rendelkezhetnek, mint béke idejében. ::

A Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Szolnok-Dobokamegyei Fiókiintézete Dész.

Alaptőke: 1.000.000 korona.

Elfogad betéteket könyvecskékre és folyószámlára a legelőnyösebb kamatoztatás mellett. E betétek tekintet nélkül a moratorium határozatára, bármikor, felmondás nélkül azonnal ki lesznek fizetve.

Kölcsönöket folyósít bekebelezésre és convertál már meglévő bekebelezéseket.

Leszámitol váltókat és bejegyzett cégek könyvköveteléseit.

Financiroz a bankszakmába vágó mindennemű ipar, kereskedelmi és gazdasági vállalatot előnyös feltételek mellett.

Hivatalos órák:

reggel 8 órától déli 12 $\frac{1}{2}$ óráig.

A Demeter és Kiss nyomdába
egy könyvkötő tanuló és
egy gépleány felvétetik.

HUNGÁRIA SZÁLLODA DÉSEN.

Modern kényelemmel, központi fűtéssel, villany- és acetylen világítással ellátott tizennyolc kényelmes szoba.

Étterem és kávéház.

Nagy választék ételekben és italokban.

Cukrárszat: Naponta friss sütemények, cukorkák, liqueurök, befőttek. — Lakodalmakra és házimulatságokra menük előállítására szóló megrendelések kifogástalanul teljesíttetnek, úgy helyben, mint vidéken.

Mindenféle könyvnyomdai és könyvkötészeti
szakba vágó munkák gyors, pontos és izléses
elkészítését jutányos árak mellett vállalja

DEMETER és KISS

villanyerőre berendezett

könyvnyomdája, könyvkötészete

Rákóczi-tér 17. sz.
(Rákóczi ház.)

DÉSEN.

Rákóczi-tér 17. sz.
(Rákóczi ház.)

Hírlapok, folyóiratok, könyvek, falragaszok, bálí meg-
hívók, eljegyzési- és esküvői értesítések, névjegyek,
gyászjelentések a legszebb kivitelben elkészítetnek.